

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ ТА РОСІЙСЬКОЮ
МОВАМИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

XIII Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених, курсантів
та студентів

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р с.-г. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

д-р техн. наук **Гашук П.М.**

д-р техн. наук **Гуліда Е.М.**

д-р техн. наук **Зачко О.Б.**

д-р техн. наук **Ковалишин В.В.**

д-р психол. наук **Кривопишина О.А.**

д-р фіз.-мат. наук **Стародуб Ю.П.**

д-р фіз.-мат. наук **Тацій Р.М.**

канд. техн. наук **Башинський О.І.**

канд. техн. наук **Горностай О.Б.**

канд. філол. наук **Дробіт Л.М.**

канд. техн. наук **Ємеліяненко С.О.**

канд. геол. наук **Карабин В.В.**

канд. техн. наук **Кирилів Я.Б.**

канд. істор. наук **Лаврецький Р.В.**

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. техн. наук **Ренкас А.Г.**

канд. техн. наук **Рудик Ю.І.**

канд. психол. наук **Слободянник В.І.**

ОРГАНІЗАТОР ТА ВИДАВЕЦЬ	Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Технічний редактор, комп'ютерна верстка	Хлевной О.В.
Друк на різографі	Трачук О.В.
Відповідальний за друк	Фльорко М.Я.
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:	ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007
Контактні телефони:	(032) 233-24-79, тел/факс 233-00-88

Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності: Зб. наук. праць ХІІІ Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУ БЖД, 2018. – 476 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами ХІІІ Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «Проблеми та перспективи розвитку системи безпеки життєдіяльності».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Пожежна та техногенна безпека;
- Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж;
- Екологічні аспекти безпеки життєдіяльності;
- Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності;
- Управління проектами та програмами у безпеці життєдіяльності;
- Промислова безпека та охорона праці;
- Природничо-наукові аспекти безпеки життєдіяльності;
- Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності;
- Цивільний захист.

© ЛДУ БЖД, 2018

Здано в набір 01.03.2018. Підписано до друку 12.03.2018. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 29,75.

Гарнітура Times New Roman.
Друк на різографі. Наклад 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.
ldubzh.lviv@mns.gov.ua

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несе автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилення на збірник обов'язкове.

Паникуцька Х.В. ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ ТА ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ У ВУКРАЇНІ	309
Пошкунська Х. ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО АЛГОРИТМУ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПОТЕРПЛIM ТРАВМАТИЧНОГО КОНТИНГЕНТУ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	312
Пучь Д. ПРОБЛЕМА ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ТРАВМАТИЗМУ ЯК НЕГАТИВНОГО ФАКТОРУ СОЦIAЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ.....	314
Слободянник Н.С. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХИСТУ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРоздiльВ ДСНС УКРАЇНИ ВІД ПЕРЕГРiВАННЯ	316
Тимофеєва О.О. ВИЗНАЧЕННЯ ЗАВДАНЬ З БЕЗПЕЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЕЛЕКТРОМЕХАНІЧНИХ ПЕРЕТВОРЮВАЧІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	318
Чернова К. ВАЖЛИВI ЗАХОДI ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ІНФОРМОВАНОСТІ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ПРАЦІ ЩОДО ЇЇ АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ.....	320

Секція 8

ПРИРОДНИЧО-НАУКОВІ АСПЕКТИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Венгер Ю. ІМОВІРНІСНА МОДЕЛЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВИПАДКІВ ОДНОЧАСНИХ ПОЖЕЖ	322
Драч В.Л. СВІТЛО НАВКОЛО НАС	324
Коваль Х. ЗАСТОСУВАННЯ ПОХІДНОЇ ФУНКЦІЇ ДЛЯ ОПТИМАЛЬНОГО ОБСЯГУ ЗАМОВЛЕНЬ МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	326
Кордунова Ю., Хомич І. АЛГОРИТМ СІЛЬВЕРА-ПОЛГА-ХЕЙМАНА	328
Лемішко М.В. ПРО МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ ЛІНІЙНОГО ПРОГРАМУВАННЯ	330
Лопачук Д.В. ФОТОЕФЕКТ I ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ	332
Мельник М.В. МОДЕлювання ВІДГУКУ БАЛКИ НА ДІЮ УДАРНОГО НАВАНТАЖЕННЯ	334
Пекарська О.О. ФІЗИКО – ХІМІЧНІ МЕТОДИ ОЧИЩЕННЯ ВОДИ	336
Садовой А. О. ДОСЛДЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ДИНАМІЧНОЇ СИСТЕМИ З ОДНИМ СТУПЕНЕМ ВІЛЬНОСТІ НА ФАЗОВІЙ ПЛЮЩИНІ	339
Селуянова Т.А., Шульженко М.А. ЗАСТОСУВАННЯ НАПІВЛОКАЛЬНИХ КУБІЧНИХ СПЛАЙНІВ ДЛЯ ЗГЛАДЖУВАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ СКЛАДНИХ ПРОФІЛІВ.....	342
Тимошенко Ю. ВІДЦА МАТЕМАТИКА ТА АВТОМЕХАНІКА	343
Чернявка В.С. ЕЙНШТЕЙН І СУЧАСНА ФІЗИКА	345
Штишак В. ДОСЛДЖЕННЯ ПОЖЕЖНИХ РИЗИКІВ	346

УДК 331.44

ВИРОБНИЧИЙ ТРАВМАТИЗМ ТА ПРОФЕСІЙНІ ЗАХВОРЮВАННЯ В УКРАЇНІ

Пашкуцька Х.В.

Марич В.М.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Виробничий травматизм і професійні захворювання є основним показником стану охорони праці на підприємстві, місті, районі, області і країни в загальному. Нинішній стан в Україні профспілки оцінюють як критичний. Не дивлячись на щорічну оптимістичну динаміку зниження кількості нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, за даними Держпраці, рівень травматизму і професійним захворюванням на виробництві в Україні, згідно даних, залишається високим.

До основних факторів, які зумовлюють такий стан можна віднести:

1. Незадовільні умови праці що не відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Незважаючи на всі заходи покращення умов праці, які приймають роботодавці на підприємстві працівників, які працюють в таких умовах значно зростає. Особливо складна ситуація з умовами праці відбувається на підприємствах приватної форми власності.

2. Надзвичайно великі обсяги нелегальної занятості – близько 5,8 млн. працівників, які працюють без офіційного оформлення трудових відносин з роботодавцем. Саме в ньому відбувається масове приховування нещасних випадків на виробництві, в результаті чого Україна має чи не найгірше у світі співвідношення кількості загиблих на виробництві до загальної кількості потерпілих від нещасних випадків. Поглиблення економічної кризи в Україні та затягування війни в Донбасі дають підстави прогнозувати подальше поширення та поглиблення практик неформальної зайнятості. Особливо це стосується непідконтрольних українській владі територій, де вже протягом кількох років жваво згортався як великий, так і малий та середній легальний бізнес.

3. Наявність значних недоліків у державній політиці з охорони праці, запровадженні економічних методів стимулування роботодавців щодо попередження настання нещасних випадків на виробництві; виконанні центральними органами виконавчої влади і роботодавцями вимог законодавства з охорони праці та фінансуванні заходів і засобів з охорони праці, страхування працівників. По статистиці на даний час найбільше це стосується шахг України, в яких за останні роки сталося багато аварій з незворотнім результатом.

Загальна характеристика травматизму на виробництві протягом зазначених років представлена у таблиці [1].

*Стан виробничого травматизму
за 12 місяців 2017 та 2016 року по галузях нагляду (осіб)*

Галузь нагляду	12 місяців 2017 рік		12 місяців 2016 рік		Різниця, + / -	
	Всього	в т.ч. "См"	Всього	в т.ч. "См"	Всього	в т.ч. "См"
Вугільна	780	23	864	20	-84	3
Гірничорудна та нерудна	201	9	192	23	9	-14
Нафтогазовидобувна	20	3	23	5	-3	-2
Енергетика	121	16	136	15	-15	1
Будівництво	224	54	184	41	40	13
Котлонагляд, підйомні споруди	16	9	20	6	-4	3
Машинобудування	336	19	313	19	23	0
Металургійна	260	13	255	12	5	1
Хімічна	128	5	146	10	-18	-5
Транспорт	393	65	364	70	29	-5
Зв'язок	57	2	60	1	-3	1
Газовапромисловість	35	2	36	2	-1	0
Житлово-господарська	155	17	167	33	-12	-16
Агропромисловий комплекс	537	75	578	83	-41	-8
Деревообробнапромисловість	76	7	51	2	25	5
Легка та текстильнапромисловість	23	1	22	0	1	1
Соціально-культурна сфера та торгівля	951	46	1017	58	-66	-12
Р а з о м	4313	366	4428	400	-115	-34

Найпоширенішими причинами смерті від нещасних випадків невиробничого характеру були: навмисне самоущодження – 20 % всіх нещасних випадків невиробничого характеру із смертельним наслідком; транспортні нещасні випадки – 12 %; випадкове отруєння та дія алкоголю – 9,6 %; нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум’я – 9 %; випадкові отруєння та дія отруйних речовин – 8,4 %; ушкодження з невизначеними намірами – 7,8 %; падіння – 7,6 %; напад з метою вбивства чи нанесення ушкодження – 6 %; нещасні випадки, пов’язані з дією природних факторів – 5 %; нещасні випадки із загрозою диханню – 4,4 %; нещасні випадки внаслідок дії інших та неуточнених факторів – 3,2 %; випадкове утоплення та занурення у воду – 2,7 %. За даними місцевих органів виконавчої влади від нещасних випадків невиробничого характеру в Україні за 3 місяці 2017 року загинуло 40 дітей у віці до 14 років [2].

З метою запобігання нещасним випадкам невиробничого характеру місцевими органами виконавчої влади розроблено та затверджено за погодженням з ДСНС України регіональні плани першочергових заходів з профілактики травматизму невиробничого характеру на 2017 рік, проводиться робота щодо їх реалізації.

Виникають і інші ситуації, коли на підприємстві і ефективно діє служба охорони праці, і відпрацьовано та затверджено Положення, інструкції з ОП, вчасно проводяться інструктажі, навчання але на жаль, захистити працівника від його власної недисциплінованості, недбалості, безвідповідальності таки заходи не в змозі. Адже те, що працівник повинен робити, можна вмістити на декількох сторінках, а про те, що йому робити забороняється, можна написати багатотомну енциклопедію. Для попередження нещасних випадків на виробництві, роботодавцям необхідно не тільки створювати умови праці відповідно до вимог нормативних актів, а й не допускати порушень технологічного процесу та здійснювати суворий контроль за виконанням виробничої дисципліни та правил безпеки. Необхідно проводити відповідну роботу для виховання у працюючих психології безпечної праці, щоб вони оцінювали кожний крок і кожну дію з точки зору її безпечного виконання. Якщо сам працівник буде усвідомлювати, що нехтування власною безпекою будь-якої міті може обернутися каліцтвом, або смертю, тоді і нещасних випадків на виробництві буде менше[3].

Керівники підприємств зобов'язані завжди пам'ятати, що вони, згідно із діючим законодавством, несуть особисту відповідальність за забезпечення безпечних і нешкідливих умов праці на виробництві.

Література:

1. Інформаційно-аналітична довідка про стан травматизму в Україні.
2. Журнал «Охорона праці».
3. Інтернет сайт-Державна служба України з питань праці.
(<http://dsp.gov.ua/category/diyalnist/travmatyzm-na-vyrobnytstvi/>)